

РІШЕННЯ

від 28.03.2008. № 515-20/2008

м. Івано-Франківськ

Про обласну програму “Етнокультурні процеси в Карпатському регіоні (Івано-Франківська область)” на 2008-2011 роки

З метою комплексного і всебічного дослідження особливостей етнокультурних процесів в Карпатському регіоні, залучення до наукового обігу історичного, археологічного, етнографічного та лінгвістичного матеріалу обласна рада

вирішила:

1. Затвердити обласну програму “Етнокультурні процеси в Карпатському регіоні (Івано-Франківська область)” на 2008-2011 роки (додається).
2. Головному фінансовому управлінню обласної державної адміністрації (Л. Костів), виходячи із можливостей, враховувати бюджетні запити управління культури обласної державної адміністрації (В. Федорак) на виділення коштів для реалізації заходів обласної програми.
3. Встановити, що бюджетні призначення для реалізації заходів обласної програми на кожен рік передбачаються щорічно при формуванні обласного бюджету і затверджуються рішенням обласної ради про бюджет на відповідний бюджетний період.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на першого заступника голови обласної ради З. Береговського і постійну комісію обласної ради з питань культури, національного та духовного відродження (Б. Остафійчук).

Голова обласної ради

Ігор Олійник

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням обласної ради
від 28.03.2008. № 515-20/2008

**Обласна програма
“Етнокультурні процеси в Карпатському регіоні
(Івано-Франківська область)”
на 2008-2011 роки**

**Замовник програми
Управління культури
облдержадміністрації**

В. Федорак

**Керівник програми
Заступник голови
облдержадміністрації**

В. Гладій

**1. Паспорт
Обласної програми
“Етнокультурні процеси в Карпатському регіоні
(Івано-Франківська область)”
на 2008-2011 роки**

1. Ініціатор розроблення програми (замовник): **управління культури обласної державної адміністрації**
2. Розробник програми: **Інститут історії, етнології і археології Карпат**
3. Термін реалізації програми: 01.01.2008 р. – 31.12.2011 р.
4. Етапи фінансування програми: 01.01.2008 р. – 31.12.2011 р.
5. Обсяги фінансування програми (тис. грн.):

Роки	Всього	Обсяги фінансування		
		в т.ч. за джерелами фінансування		
		обласний бюджет	місцевий бюджет	інші джерела
2008-2011	950	950	–	–
в т.ч.				
2008	225	225	–	–
2009	290	290	–	–
2010	235	235	–	–
2011	200	200	–	–

6. Очікувані результати виконання програми: видання монографій і джерелознавчих збірників; випуск міжнародного наукового журналу “Carpathes-Danaster”. Людина. Етнос. Цивілізація”; систематичне проведення наукових конференцій; проведення щорічних стаціонарних і розвідкових досліджень археологічних пам’яток і етнокультурних об’єктів; популяризація карпатознавчої проблематики

7. Термін проведення звітності: **щорічно 15 листопада – 15 грудня**

2. Обґрунтування доцільності розроблення програми

Українські Карпати відомі своїми унікальними екологічними, рекреаційними, туристичними ресурсами, збереженими пам'ятками старовини й традиційної української культури. Активне освоєння Карпат з метою перетворення на туристично-рекреаційний регіон спонукає нас з особливою увагою поставитися до проблем пошуку, вивчення і збереження пам'яток матеріальної і духовної культури стародавнього населення, всебічного дослідження етнографічних груп, що населяють цю територію, різних етапів давньої, середньовічної, нової і новітньої історії краю.

Громадськість Івано-Франківської області підтримує висновки ініціативної групи у складі науковців Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (керівник групи – професор М. В. Кугутяк) щодо необхідності активізації фундаментальних досліджень з історії, етнології і археології Карпатського регіону, інтеграції діяльності науковців різних інституцій, з метою найбільш повного використання наукового потенціалу, спрямування їх зусиль на збереження унікальної історико-етнографічної спадщини Карпат. Ці позиції відповідають фундаментальним засадам Концепції та Програми національного і духовного відродження Івано-Франківщини, затверджених рішенням Івано-Франківської обласної ради від 02.03.2006 р.

У 2006-2007 роках наукова етнографічно-археологічна експедиція "Карпати-Дністер" кафедри етнології і археології Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (керівник експедиції – професор М. В. Кугутяк) розпочала комплексне обстеження шести гірських районів Івано-Франківської області на предмет виявлення, опису, систематизації й каталогізації історико-культурних об'єктів.

У зв'язку з цим, 12 грудня 2007 року в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника був створений Інститут історії, етнології і археології Карпат. Івано-Франківська обласна рада 21 грудня 2007 року підтримала пропозицію про створення науково-дослідної установи на засадах співпраці з Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника.

Мета Програми полягає у висвітленні складних етнокультурних процесів в Карпатському регіоні від найдавніших часів до сьогодення шляхом виявлення і вивчення старожитностей, збереження традиційної самобутності, що сприяє відновленню історичної пам'яті і популяризації етнокультурної спадщини населення Карпат.

Предметом дослідження Програми є культурно-історична спадщина населення Карпат.

Інститут історії, етнології і археології Карпат покликаний організувати та здійснити фундаментальні, комплексні міждисциплінарні дослідження у галузі історії, етнології та археології Карпат за такими напрямками:

1. Духовна культура стародавнього населення Карпат: скельно-печерні комплекси, культові камені, петрогліфи.
2. Соціокультурні й етнополітичні процеси в Карпатському регіоні від найдавніших часів до сьогодення.
3. Матеріальна культура та проблеми етногенезу давнього населення Карпатського регіону за даними археології.
4. Транс'європейські й транскарпатські шляхи в міграційних процесах і торговельних зносинах та їх роль в заселенні Карпат.
5. Середньовічні замки, фортеці, монастирі.

Реалізація поставлених завдань повинна здійснюватися шляхом:

1. Організації та проведення наукових (археологічних, етнографічних та фольклорних) експедицій.
2. Подання пропозицій Івано-Франківській обласній раді щодо взяття на облік пам'яток традиційної культури і археології та участі в пам'яткоохоронних, культурно-освітніх і туристично-рекреаційних заходах Івано-Франківської обласної ради та Івано-Франківської обласної державної адміністрації.
3. Координації наукових проєктів із вітчизняними і зарубіжними науковими установами та окремими спеціалістами.
4. Систематичного проведення міжнародних, всеукраїнських і регіональних наукових конференцій, симпозіумів, семінарів, круглих столів та участь в аналогічних вітчизняних і зарубіжних наукових форумах, які пов'язані з проблематикою історико-етнологічного та археологічного вивчення Карпат.
5. Підготовки фундаментальних наукових праць і джерелознавчих збірників із залученням до авторського колективу вчених України та зарубіжних країн.
6. Щорічного видання міжнародного наукового журналу Карпатського єв-ропорегіону "Carpates-Danaster". Людина. Етнос. Цивілізація".
7. Популяризації карпатознавчої проблематики, видання путівників, публікації рецензій, оглядів та бібліографічних матеріалів.

Програма має бути реалізована за рахунок коштів обласного бюджету. Так, реалізація Програми надасть можливість активно розвивати туристичну сферу та підвищить інвестиційну привабливість Івано-Франківської області.

Виконання Програми дозволить запровадити у науковий обіг нові археологічні, історико-культурні та етнографічні пам'ятки, які у майбутньому увійдуть в туристичні маршрути. Дослідження, роботи зі збереження і популяризації таких об'єктів, підготовка монографічних видань, путівників, буклетів, організація конференцій, круглих столів створить позитивний імідж регіону в країні й світі, що сприятиме притоку іноземних інвестицій в область.

3. Фінансове забезпечення програми

Роки	Обсяги фінансування (тис. грн.)	Джерела фінансування	Терміни	Загальні обсяги фінансування, тис. грн.				
				Всього	в т. ч.			
					I квартал	I квартал	III квартал	IV квартал
2008	225	обласний бюджет	2008	225	65	60	40	60
2009	290	обласний бюджет	2009	290	70	75	65	80
2010	235	обласний бюджет	2010	235	60	65	55	55
2011	200	обласний бюджет	2011	200	50	50	50	50
Всього	950	обласний бюджет	2008-2011	950	245	250	210	245

**4.Перелік
заходів, обсяги та джерела фінансування програми**

Назвазамовника : управління культури обласної державної адміністрації

Назвапрограми : "Етнокультурні процеси в Карпатському регіоні (Івано -Франківська область)" на 2008 -2011 роки

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Термін викона - ння	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.						Очікувані результати
				Роки	Всього	в т.ч. за джерелами фінансування			інші джерела	
						обласний бюджет	місцевий бюджет	інші джерела		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Стародавні боги Сокільських вершин	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	20	20			монографія	
2.	ЗУНР(1918 –1923): Ілюстрована історія	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	25	25			монографія	
3.	Український національно - визвольний рух на Прикарпатті у XX ст. – у2 -хт.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	20	20			збірник документів	
4.	Етнополітичні процеси на Гуцульщині в контексті формування української нації (кінець XIX ст. – 1939 р.)	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	10	10			монографія	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5.	Археологія городищ Галицько - Буковинського Прикарпаття	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	15	15			монографія
6.	Видання міжнародного наукового журналу "Carpates - Danaster", Людина, Етнос, Цивілізація". – № 1.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	40	40			збірник наукових праць
7.	Скельні святилища і культові і камені Г'орган	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	20	20			монографія
8.	Прикарпаття: ілюстроване видання	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	60	60			монографія
9.	Побут сільської інтелігенції Галичини (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.)	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	20	20			монографія
10.	Календарна обрядовість населення Прикарпаття	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	20	20			монографія

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11.	Мікротопоніми населених пунктів Прикарпаття. Ч. 1. Галицька Гучульщина	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	20	20			карта топонімів
12.	Видання міжнародного наукового журналу "Carpates - Danaster". Людина. Етнос. Цивілізація". – № 2.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	40	40			збірник наукових праць
13.	Городища Карпат	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2010	2010	20	20			монографія
14.	Монастирі Прикарпаття	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2010	2010	50	50			монографія
15.	Стародавні культові пам'ятки Верховини	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2010	2010	20	20			монографія
16.	Археологічні пам'ятки Прикарпаття. Ч. 1. Покуття	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2010	2010	40	40			монографія

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
17.	Видання міжнародного наукового журналу "Carpathes - Danaster". Людина. Етнос. Цивілізація". – №3.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2010	2010	40	40			збірник наукових праць
18.	Трипільське населення північно-східного Прикарпаття	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2011	2011	30	30			монографія
19.	Каталог Карпатських старожитностей	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2011	2011	40	40			каталог
20.	Видання міжнародного наукового журналу "Carpathes - Danaster". Людина. Етнос. Цивілізація". – №4.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2011	2011	40	40			збірник наукових праць
21.	Наукова конференція, присвячена 90-річчю ЗУНР	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	10	10			конференція
22.	Степан Бандера в українському національно-визвольному русі ХХ ст.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008	2008	10	10			конференція

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
23.	Проблеми археології України і Чехії у дослідженні І.Борковського і Я.Пастернака	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	20	20			конференція
24.	Перша міжнародна конференція "Українські Карпати: людина, етнос, цивілізація"	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2009	2009	40	40			конференція
25.	Круглий стіл "Духовна культура стародавнього населення Карпат"	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2010	2010	15	15			конференція
26.	Друга міжнародна конференція "Українські Карпати: людина, етнос, цивілізація"	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2011	2011	40	40			конференція
27.	Стаціонарні дослідження	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008 - 2011	2008 - 2011	120	120			операції та архівування матеріалів польових досліджень
28.	Розвідкові дослідження	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	2008 - 2011	2008 - 2011	80	80			обробка матеріалів польових досліджень
	Всього:		2008 - 2011	2008 - 2011	950	950			

**Перелік
заходів програми та прогнозовані показники її фінансування
за рахунок коштів обласного бюджету**

Назва замовника: управління культури обласної державної адміністрації

Назва програми, ким і коли затверджена: "Етнокультурні процеси в Карпатському регіоні (Івано-Франківська область)"
на 2008 –2011 роки

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Загальні обсяги фінансування, тис. грн.				
			Всього	в т. ч.			
				I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Стародавні боги Сокильських вершин	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	20	5	5	5	10
2.	ЗУНР (1918 –1923): Ілюстрована історія	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	25	5	5	5	10
3.	Український національно-визвольний рух на Прикарпатті у XX ст. – у 2-х т.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	20	5	5	5	5
4.	Етнополітичні процеси на Гуцульщині в контексті формування української нації (кінець XIX ст. – 1939 р.)	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	10	5	5	5	5
5.	Археологія городищ Галицько-Буковинського Прикарпаття	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	15	5	5	5	5
6.	Видання міжнародного наукового журналу "Carpates-Danaster". Людина. Етнос. Цивілізація". – № 1.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	40	20	20		
7.	Наукова конференція, присвячена 90-річчю ЗУНР	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	10				10

1	2	3	4	5	6	7	8
8.	Степан Бандера в українському національно - визвольному русі Х ст.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	10				10
9.	Стационарні дослідження	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	15		5	5	5
10.	Розвідкові дослідження	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	35	5	10	10	10
11.	Зміцнення матеріально - технічної бази	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	25	25			
	Всього:		225	65	60	40	60

5. Очікувані результати виконання програми

Реалізація Програми передбачає значний науковий ефект, оскільки дозволить комплексно і всебічно дослідити особливості етнокультурних процесів в Карпатському регіоні, залучити до наукового обігу значний масив історичних, археологічних, етнографічних, антропологічних та лінгвістичних матеріалів.

Кількісними і якісними результатами виконання Програми мають стати:

- видання шести колективних і десяти одноосібних монографій;
- видання чотирьох випусків міжнародного наукового журналу “Carpates-Danaster”. Людина. Етнос. Цивілізація”;
- проведення шести міжнародних наукових конференцій і одного круглого столу;
- проведення щорічних стаціонарних і розвідкових досліджень археологічних пам’яток і етнокультурних об’єктів:

а) розвідкові історичні, археологічні та етнографічні обстеження Карпатського регіону щодо виявлення пам’яток історії та культури і взяття їх на державний облік;

б) стаціонарні дослідження скельних комплексів, культових каменів, середньовічних замків, фортець, монастирів, давніх шляхів тощо з метою їх вивчення і подання пропозицій щодо їх охорони, збереження та використання;

в) вивчення археологічних та етнографічних колекцій в музеях та архівних матеріалів щодо пам’яток історії та культури зазначеного регіону;

г) на основі зібраного матеріалу і проведених досліджень планується створення Музею старожитностей Карпат.

Програма має значний економічний ефект, оскільки сприятиме притоку капіталовкладень. Реалізація Програми надасть можливість активно розвивати туристичну сферу та підвищить інвестиційну привабливість Івано-Франківської області, оскільки покаже нове обличчя Карпатського краю – одного з найцікавіших і автентичних центрів міжнародного туризму.

Програма також має значний соціальний ефект, оскільки сприятиме вирішенню ряду відповідних проблем. Відкриття нових музеїв, музейних комплексів, заповідників дасть можливість створити нові робочі місця як у сфері культури, так і у сфері обслуговування.

Екологічна складова Програми сприятиме зростанню уваги до Карпатського регіону загалом та комплексному збереженню його природно-історичного середовища.